

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 289. — STEV. 289.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 10, 1929. — TOREK, 10. DECEMBRA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

DELAVSTVO PODPIRA PREDSEDNIKA H. HOOVERJA

PO MNENJU GREENA BO IMELA LONDONSKA KONFERENCA ZA DELAVCE DOBRE POSLEDICE

Slošno protivojno razpoloženje je treba sistematično organizirati. — Vodilni narodi se morajo združiti ter skupno delovati v ta namen. — Ameriško delavstvo bo v polni meri podpiralo prizadevanje londonske konference.

WASHINGTON, D. C., 9. decembra. — William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije je rekel danes, da bodo izpolnjena vsa upanja londonske mornariške konference, v kolikor pride vpoštovitev delavstva.

Green je pojasnil, da ameriško delavstvo soglaša s predsednikom Hooverjem in njegovim programom za napredok svetovnega miru, ki ga je mogoče dosegli le potom skrčenja oboroževanj in potom sistematičnega organiziranja splošnega protivojnega razpoloženja.

Ameriški delavski voditelj je prav posebno podarjal potrebo enotnosti akcije od strani vodilnih narodov sveta.

Tako kot predsednik Hoover, tudi Green ni mnenja, da bi moglo razroženje enega naroda pospešiti splošni mir.

Svetovni mir je mogoče najboljše pospešiti, če se združijo vsi vodilni narodi ter delajo skupno v ta namen.

Ameriško delavstvo je že dolgo časa upalo, da bo zavladal mir med vsemi narodi. Spoznali pa smo da je mogoče dosegli mir edinole s primernimi pripravami. Trajen napredok proti temu cilju je mogoče dosegli le potom medsebojne akcije obeh narodov, ki vodijo svetovno politiko.

"Vpoštov prideta dve izpremembi: množina orožja se mora zmanjševati, v nasprotni smeri se pa mora razvijati stremljenje po miru.

Londonska konferenca za omejitve oboroževanja je v polni meri deležna podpore ameriškega delavstva, ker smo prepričani, da je stvar miru sveta stvar. Upamo, da bo konferenca zamogla pospešiti zmanjšanje oboroževanja.

"Oboroževanje je pa mogoče skrčiti edinole s pomočjo načrta, ki bi bil obvezen za vse narode.

"Nekatere dežele potrebujejo več vojaštva, nekatere manj, in vsledtega so te potrebe odnosne ter jih je mogoče zmanjšati potom medsebojnih dogovorov.

"Londonska konferenca bo najbrž izpolnila upanja milijonov, ki streme po miru med narodi.

"Pri tem je tudi ameriško delavstvo bistveno prizadeto."

VIHARIJ OB OBALI ANGLIJE

Silni viharji so zahtevali najmanj sto človeških žrtev. — Dosti parnikov v nevarnosti ob francoski obali.

čel potapljal v Rokavskem prelivu. Kapitana je rešil neki nemški garnik.

Najhujši vihar je divjal v zapadni smeri ter ogrožal severni del Francije, zapadni del Nemčije in južni del Norveške. Severno more je prav posebno viharino.

SAMOMOR TRGOVCA

CANADAIGUA, N. Y., 9. dec. — Tukaj se je zastrupil s svetilnim plinom Timothy Lynch, star 55 let ter predsednik Lynch-Fuller Corporation. Njegova tvrdka je vložila pred par dnevi prošnjo za prostovoljni bankerot in imenovan je bil receiver v Buffalo. Mr. Lynch zača ženo, štiri sestre in dva brata.

LONDON, Anglija, 9. decembra. — Strašen vihar, ki divja ob angleški in francoski obali, še vedno ni ponehal. Ker so prekinjene vse telefonske in brzjavne zveze, ni bilo mogoče dosegaj natančno ugotoviti številko žrtev, navzlin temu pa ceni, da je vihar zahteval najmanj sto človeških žrtev.

Pomanjkljiva poročila javljajo, da je ob obali Francije in Anglije kakih dvajset parnikov, katerim preti nevarnost.

Moštvo angleškega parnika Arlanza je rešilo posadko italijanskega parnika Casmona, ko se je za-

HOOVER IN MLADA PRODAJALKA

Vsak leto je pred Božičem v teku velika kampanja za prodajo znakov, ki čisti dobiček je namenjen za ljudi, bolne na pljučih. V Beli hiši se je oglasila mala Jaqueline Krah ter prodala par pol teh znakov predsedniku Hooverju.

AMERIKA JE ČLANICA RAZSODIŠČA

J. Pierrepont Moffat, poslanik v Bernu, je bil pooblaščen, naj podpiše protokol v imenu Združenih držav.

ZENEVA, Švica, 9. decembra. — J. Moffat, ameriški poslanik v Bernu, bo podpisal odkumente, da je postala ameriška vladna članica svetovnega razsodišča. To odločitev bo moral odobriti ameriški senat.

Moffat bo najprej podpisal pravila glede svetovnega razsodišča ter nadalje statute sodišča, kot jih je odobrilo zadnje zborovanje Lige narodov ter tudi Rootov protokol, ki določa sprejem tozadne odločbe, pod pogojem, da jih se nahat odobri.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Državni tajnik Henry Stimson je zahteval danes naj bo Amerika zastopana v svetovnem razsodišču Ameriškemu pooblaščencu Moffatu v Švici. Poverjena naloga, naj podpiše vse dokumente, s čimer bo postala vladna Združenih držav članica svetovnega razsodišča, pod pogojem, da bo senat odobril ta kontrakta.

Ko bodo dokumenti podpisani v Švici, bo tozadnevno vprašanje takoj predloženo senatu Združenih držav, kot je bil obveščen državni depart.

Državni tajnik Stimson je rekel, da sta predsednik Theodore Roosevelt in njegov tedanj državni tajnik Elihu Root pravzaprav oživljivalna svetovna razsodišča.

Ugovori senata proti pristopu so bili deloma utemeljeni glede Kelloggove protivojne pogodbe. Ker pa se je svetovni položaj tako izpremenil, da je postal ameriško članstvo pri mednarodnem razsodišču potrebno, se ni treba dati odpora ameriškega senata.

Novo poselstvo, ki je obdanod ob gozdov, leži v krasni dolini

MORNARIŠKI VOJAKI SO SE IZKRCALI

Prebivalstvo na Haitiskem otočju se je pomirilo. — Včeraj je dospel tja iz Hampton Roads nadaljnih 500 vojakov.

PORT AU PRINCE, Haiti, 9. dec. — Po Haitiskem otočju je danes prevladoval mir, kajti prebivalstvo se je miroljubno uklonilo predpisom vojnega prava.

Pri izgredih, ki so se zavrsili v petek je bilo ubitih kakih dvajset domačinov. Nedelja je bila povsem mirna. Edinole nekateri domačini so propagirali in pozivali svoje tovarišje, naj se jim pridruži.

Oaza Brach se nahaja 375 milijonov km² tripolitanske obale. Vojaštvo, ki se je udeležilo te ekspedicije, je bilo posebno izvezbanzo za boje v puščavi.

Italijani so imeli na razpolago tudi več razklopov.

RIM, Italija, 9. decembra. — Italijanski senat je danes pozdravil z velikim navdušenjem oficijelno naznamnilo, da se je zaročil italijanski prestolonaslednik z belgijsko princeso Marijo Jose.

Predsednik Hoover je postal na otočje več ojačen, in ta so bila prva, ki so dospela.

Danes bo dospelo semkaj 492 mornariških vojakov iz Hampton Roads. Uradniki domnevajo, da bo znašalo število ameriških vojakov več kot 1100 mož in da bo to število zadostovalo, da se odpomore kakošnemukoli položaju.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Državni tajnik Henry Stimson je zahteval danes naj bo Amerika zastopana v svetovnem razsodišču Ameriškemu pooblaščencu Moffatu v Švici. Poverjena naloga, naj podpiše vse dokumente, s čimer bo postala vladna Združenih držav članica svetovnega razsodišča, pod pogojem, da bo senat odobril ta kontrakta.

Ko bodo dokumenti podpisani v Švici, bo tozadnevno vprašanje takoj predloženo senatu Združenih držav, kot je bil obveščen državni depart.

Državni tajnik Stimson je rekel, da sta predsednik Theodore Roosevelt in njegov tedanj državni tajnik Elihu Root pravzaprav oživljivalna svetovna razsodišča.

Ugovori senata proti pristopu so bili deloma utemeljeni glede Kelloggove protivojne pogodbe. Ker pa se je svetovni položaj tako izpremenil, da je postal ameriško članstvo pri mednarodnem razsodišču potrebno, se ni treba dati odpora ameriškega senata.

ORTIZ RUBIO NA POTIV NEW YORK

Novoizvoljeni mehiški predsednik se bo najbrž sestal s prejšnjim predsednikom Callesom, ko se bo vrnil slednji iz Evrope.

HOT SPRINGS, Ark., 9. dec. — Novoizvoljeni mehiški predsednik Pascual Ortiz Rubio se je danes odpravil proti New Yorku. Tukaj se je mudil le malo časa. Medtem pa je dobil iz Mexico City par brzjakov in je z nekaterimi osebam govoril po telefonu.

Neki njegov zastopnik je izjavil, da je dobil Rubio iz New Yorka poročila, da se vraca bivši mehiški predsednik Plutarcho Calles iz Evrope ter da namestova po svojem prihodu v New York konferirati z raznimi odlicnimi Mehikanci. Ob tej priliki bo navzoč tudi Rubio ter se posvetoval s Callesom.

Rubio je dobil sporocilo iz Mexico City, da je dal mehiški kongres objavil oficijelno proklamacijo, da je Ortiz Rubio izvoljen predsednikom.

ITALIJANI PRODIRAJO V AFRIKI

Zavzeli so oazo Brach, ki leži skoro štiristo milijonov km² južno od obali. — Domaćini so se udali "zavojevalcem".

RIM, Italija, 9. decembra. — Danes je bilo uradno objavljeno, da so italijanske čete pod povestanjem vojvode iz Apulije zavzeli oazo Brach v osrednjem Sciatu ozemlju.

Domaćini so se po kratkem odporu udali ter odložili orožje. Značilno je, da so imeli tudi na razpolago velik top.

Oaza Brach se nahaja 375 milijonov km² tripolitanske obale. Vojaštvo, ki se je udeležilo te ekspedicije, je bilo posebno izvezbanzo za boje v puščavi.

Italijani so imeli na razpolago tudi več razklopov.

RIM, Italija, 9. decembra. — Italijanski senat je danes pozdravil z velikim navdušenjem oficijelno naznamnilo, da se je zaročil italijanski prestolonaslednik z belgijsko princeso Marijo Jose.

MEHIKANCI OBISKALI GOVERNERS ISLAND

Skupina odličnih Mehikancev, ki so prispeli semkaj, da pozdravijo bivšega predsednika Callesa, je bila sprejetna na Governors Islandu. V skupini so se nahajali general Cefillo, govor na province Mexico, polkovnik Tejada, govor na province Gomez, ter generala Rojas in Del Valle.

DVE ŽENSKE USMRČENI

ZENEVA, Švica, 9. decembra. — Sedaj je postal znano, da so izgubile živčarske finančne tvrdike na Wall Streetu več kot \$25,000,000. Stevilni Amerikanci, ki so najeli sobe v živčarskih hotelih za zimsko sezono, so izpremenili načrte in številni drugi so vzel svoje otroke iz živčarskih privatnih šol, vsled izgub na denarnem trgu na Wall Streetu. Cene ameriških avtomobilov, eksportiranih v Švico, so padle, da se jih hitrejše spravi v denar.

MIR MED SOVJETI IN KITAJCI

Mukdenski odsposlanec je odnesel v Kabarovsk podpisani protokol. — Formalna konferenca se bo takoj pričela.

TOKIO, Japonsko, 9. decembra. — Mandžurski mirovni delegat je odpotoval danes iz Mukdena v Kabarovsk ter nosil seboj podpisani protokol, katerega je sestavila sovjetska delegacija pod vodstvom Simonskega.

Obre stranki upata, da bo na ta način v najkrajšem času uravnati spor, ki je nastal vsled zapleme kitajske izčetne železnice.

Protokol določa, naj se zopet vzpostavi skupno železniško kontrole, katero so prekinili Kitajci, ki so zaplenili železnicu meseca junija.

Sovjetski delegat se bo skušal dogovoriti s kitajskimi zastopniki, kdaj in kje naj se vrši zaključna mirovna konferenca.

COOLIDGE MOLČI GLEDE SENATORSTVA

NORTHAMPTON, Mass., 8. dec. — Prejšnji predsednik Calvin Coolidge je ostal zelo molčec glede poročil, da bo kandidiral za zvezni senat leta 1930. Ugotovilo Coolida se je glasilo: — Nicesar nadaljnega nimač pripomnil, ko si ga opozorili na časnikarska poročila glede njegovih namenov.

ČANG ZANIKAL RESIGNACIJO

ŠANGHAJ, Kitajska, 9. dec. — Oficielna časnikarska agentura nacionalistične vlade je danes objavila pogovor s predsednikom Kaj-Sekom v Nankingu, v katerem je zanimalnamen, da bo resigniral.

— Ker so mi poverili nalogo, da vzdržim mir, se bom boril do svojega zadnjega dňih. — je rekel baje, ko je odgovoril o vstaji proti nankinski vladi. — Dokler bo le še en lojaljen vojak, se bom boril, da izstremim upornike.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Dvajset odstotkov francoskega prebivalstva je odvisnih od prodaje vina. — Eksport se je strahovito zmanjšal.

PARIJ, Francija, 9. decembra. — Francija eksportira dosti manj vina kot ga je eksportirala prejšnja leta. Vsledtega so naprosili francoski vinogradniki državo, naj potroši dvestopetdeset tisoč dolarjev za oglaševanje v inozemskem časopisu.

Nekako dvaj

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Louis Benedik, Treasurer

Frank Sakser, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobrujejo. Denar naj se bise novili pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče raznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

LAŠKI KRALJ IN PAPEŽ

Prejšnji četrtrek sta obiskala italijanski kralj in kraljica papeža.

Pohajbila sta mu prstan, nakar jima je podelil apostolski blagoslov.

Kralj je podaril papežu dragocen zlat križec, katerega smatralo za veliko svetino savojske hiše, papež je pa podaril kralju, ki je straten zbiralec starega denarja, nekaj dragocenih starih novcev. Kraljice je podaril biseri in rožni senec.

Po kratkem pogovoru se je kraljevska dvojica poslovila od papeža.

Kraljev obisk je zgodovinskega pomena, in mu nekateri pripisujejo veliko važnost.

S tem obiskom je bil pritisnjhen zadnji pečat na Latersko pogodbo, ki je bila sklenjena meseca februarja ter nudi svetu dokaz, da je po dolgem času končno vendarje ustanovljen mir med cerkvijo in italijanskim državom.

Najbrž je zavetno minil čas, ko so smatrali papeža "samotarja" in za "jetnika", ki ne prekoraci vatikanских meja.

Minilo je razdobje šestih desetletij prostovoljnega izgnanstva, ki se je začelo, ko so vkorakale italijanske čete v Sveti mesto meseca septembra leta 1870.

V blagoslovljeni Italiji je napočila nova doba prijateljskega sodelovanja med cerkvijo in državo.

Papež Pij pa ni sprejel italijanskega kralja v prestolni dvorani v Vatikanu le kot najvišji poglavarski cerkev, pač pa tudi kot posvetni vladar.

Leta 1870 je prišel na čelu znakovite italijanske vojske v Rim Viktor Emanuel. To je izvalo razkol med cerkvijo in državo.

Potomca savojske rodbine, ki tudi nosi ime Victor Emanuel, je usoda določila, da je premostil prepad, ki je obstajal skoraj šest desetletij, ter ponudil Piju roko v spravo.

Kako se ponavlja zgodovina.

Tudi leta 1870 je sedel na Petrovem prestolu papež z imenom Pij, ko so se pojavile pred rimskimi vrati čete Victora Emanuela ter napravile konec papeževi posvetni vlasti.

Toda časi se izpreminjajo in s časi vred se izpreminjajo ljudje in politične konstelacije.

Iza onih dni je steklo v morje dosti Tibere, in vsa prizadevanja za uravnavo spora med Kyirinalom in Vatikanom so bile brezuspešna.

Šele Mussoliiju se je začetkom tega leta posrečilo spraviti pogajanja v pravi tir ter uglađiti pot, po kateri je šla laška kraljeva dvojica v Vatikan.

GRENLANDSKA POLOBNA OGROMNI SKLEDI

V Berlinu se je vrnila nemška ekspedicija, ki jo je vedil na Grenlandske sloviti ustvaritelj teorije o premikanju kontinentalnih mas prof. Alfred Wegener. Ekspedicija, ki je prepotovala v nekoliko mesečih skor 5000 km poti, deloma na saneh, deloma z motornim čolnom, je hotela dobiti predvsem nove podatke za pravilnost te teorije, da je proučevala razsežnost, gibanje in debelino večnih ledenev, ki pokrivajo ta velikanski otok. Debeline so merili po novi akustični metodi, ki jo uporabljajo v novejšem času za merjenje morskih glo-

bin. Rezultati so bili zelo nepravilni. Dočim segajo obrobnov gorovja pod ledeno pastjo povprečno 1200 m nad višino 2000 m, se zemeljske plasti proti notranjosti polagomo nižajo, tako da ni izključeno, da so v sredini dežele še niže nego morska gladina. Severa pa tega nižanja prosto oko ne opazi, ker se dvigajo nad zemeljsko površino ogromni in čim dalje debelejši skladi premikajočega se led.

Ekspedicija je osnovala po deželi celo vrsto postaj za opazovanje ledenev in njihovih lastnosti.

Dopisi.

New York, N. Y.

Zopet je med nami umetnica, ki je vredna našega zanimanja. To je Miss Zora Ropasova, operna in koncertna pevka in članica kraljeve operе v Ljubljani. Ljubljansko časopisje jo nazivajo najboljšo slovensko operno pevko.

Predno odpotuje proti zapadu na svojo koncertno turnejo, hoče tudi nam dati prilike, da jo slišimo. Zato priredi s sodelovanjem pevskih društva: "Domovina", "Sloven" in "Danica" ter kvarteta "Jadran" in orkestra "Jadran" koncert v nedeljo 15. decembra v Kočevskem domu, 657 Fairview Ave., Ridgewood, L. I. Začetek je ob 3. popoldne.

Vzpored je sleden:

1. — 1. Pozdrav z Bleida, igra "Jadran"; 2. Zvezar, Hr. Volarič, poje "Sloven", Hišica pri cest' stoji, narodna, poje "Sloven"; 3. Pojdem na prej, Fr. Gerbić, poje Zora Ropasova, Žanjica, Jos. Pavčič, poje Zora Ropasova; 4. Ciganka, Anton Dvorak, poje Zora Ropasova; 5. Koncertna točka: igra "Jadran".

II. — 1. Potovanje po kranjski deželi, igra "Jadran"; 2. Ob zibelki, J. Aljaž, poje "Danica"; Narodna, poje "Danica"; 3. Rožmarin, narodna, poje Zora Ropasova; 4. Perice, narodna, poje Zora Ropasova; 5. Nocoj, pa, oh, nocoj, narodna, poje Zora Ropasova; 6. Dve narodni pesmi, poje kvartet "Jadran"; 7. Po gorah je ivje, poje Zora Ropasova; 8. Vsi so prihajali, narodna, poje Zora Ropasova; 9. Potovanje po kranjski deželi, igra "Jadran".

Kot vsakdo lahko vidi, je vzpored kako zanimivo, zato je pričakovati, da se bo mnogo naših rojakov odzvalo temu pozivu.

Na svidenje 15. decembra!

N.

Milwaukee, Wis.

Veliko stvar nam obeta organizacija Slovenskega Doma, da nedeljo 15. decembra v S. S. Turn Dvorani Popoldne je na programu ob 2.30 g. Banovec, operni pevec iz tele Ljubljane, ki nam bo prevedel krasne pesmi in nam tako razvedril srca. Slišal sem od takih, ki so ga že slišali, ko je tukaj prvič nastopil, da bi ga šli poslušati vsaki pot, pa magari naj bi še petkrat nastopil. Zato je tudi mene "firbe" prijel, da bom šel tega dne prav gotovo v dvorano. Vidim tudi, da imajo na programu za večer ob 7.30 igro šaljivko, "Namišljeni bolnik". Te tudi ne smem zamuditi. Enkrat me je že zabavala, ko sem jo pred več leti videl vprizoren v starci domovini v ljubljanskem gledališču. Je vredna da jo človek videti enkrat. Opozval sem tudi, kako se vadijo igralci te igre in to me je napotilo, da nekaj opisem vsebinsko te zanimive tridejanke.

Cela igra se vrši v Parizu v 17. letu in sicer v hiši g. Argana, preden imenita moža. Vsega ima zastoti; nič mu ne manjka razen razsodnosti. Ta bedak se namreč domislije, da je grozno bojan rabi vsemogoca zdravila in troši, lep denar zanje. Živi v samih receptih. V resnici je pa močina čvrst, krepak in zdrav, kot riba. Mož je tudi oznenjen in sicer vdrugic. Iz prvega zakona ima dve hčerki in sicer za možitev doraso Angeliko, in še mladoletno Louison. Obe deklici sta mirni in poslušni in zelo nesrečni, kajti druga mati ju čerti ter se jih skuša na vsak način iznebiti s tem, da bi ju spravila v samostan, da postanete tako obe nuni in bi se tako ona sama mastila z možnim denarjem in premoženjem. To vam je prav tip mačete. Belina je hinavka, ki ga ji skoro ni dobiti para in obenem zvita kot liscica. No, bo mogoče marsikdo vprašal, ali se ji je pa tudi vse posrečilo? Stvar bi se ji najbrž izteka po volji, da ni bilo pri hiši še neke druge osebe, in sicer je to Toinetta, služkinja pri Arganu. To ti je punčka, ki prav zares lahko rečemo o njej, da ima precej soli v glavi. Nikdo ne bi mislil na prvi pogled, da ima ta deklica toliko razsodnosti. Ona vse vidi, kako gre pri hiši vse na robe, bolj jo v srcu in skuša na vsi načini napraviti mir in red v družini. No, in nazadnje se ji res posreči najti pravo pot, in njej edini se imamo zahvaliti, da je povrnila mir, zadovoljstvo in veselje v hišo. Kako je vse to dosegla, vam ne bom pravil; kajti najboljše je, da pride vsak sam pogledat, za kar mu ne bo žal.

Nadalje imamo v igri še nekaj

Iz Slovenije.

Dr. Ivan Serne umrl.

Pri Sv. Antonu v Slovenski gorički je preminul star koraj 28 let, tamkajšnji zdravnik dr. Ivan Sernek. Pokojnik je bil sin podpolkovnika Serneka, ki je umrl pred leti v Mariboru.

Jetnik z željilom v glavi.

V zaporih ljubljanskega jetnišnice je sedel že nekaj tednov zaradi raznih nerednosti Ernest B. doma iz Idrije. V tematskih zaporih se je Ernest nevtrjetno dolgočas, zato je napenjal možgane, kako bi prišel iz pustih prostorov. Te dni je iztaknil nekje precej velik žebelj, ki si ga je precej globoko zabil v glavo. Manjkal je le malo, da ni konča željila prodrla do možganov. Mož z željilom v glavi je popoldne ustavil paznik in mu povedal, kaj si je na pravil. Paznik, mnogo bolj preplasel kakor jenih sam, je obvestil o zadevi predstojništvu jetnišnice in je moral priti zdravnik. Zdravnik je skušal jetniku žebelj izdreti, a ni šlo, zato je moral moža spremeti paznik v bolničico. Med potje je skušal B. pobegniti, vendar se mu poskus ni posrečil. Paznik ga je navsezadnjie srečno privelen v bolničico, kjer je nekajko abnormalno kaznjencu izvlekel žebelj dr. Kramaric.

Zaradi tega čudnega početja bodo kaznjenci bržkone izročili psihiatru.

Fantovske muhe.

Fantje kotrežke občine so v prav veselju razpoloženju obhajali Mártonovo nedeljo. Odpravili so se na Selu, kjer so hoteli malo povasovati. Pri nekem posestniku so prečeli ob oknu klicati domače dekle, a niso dobili odgovora. Odprli so torek okno spalnice, a v kamriči so namesto dekleta našli domačega hlapca, ki je pridno smrčal. Seveda so ga prebudili in jim je moral razočeriti skrivnost, kje spi zadelek. Med tem pa se je devojka prebudila in je nadležne vasovale hudo pollila z vodo. In kaj so storili fantje? Maščevali so se nad vozovi pri hlevu, ki so jih spustili v dolino.

Zaradi takega Martinovanja se

bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

Malo drugačne muhe so imeli lantje v neki zagorski gostilni. Tu se je nahajala neka dolenska mamka, ki je imela s seboj precej vina za pokusujo, in pečenega purana. Fantje so jo povabili v družbo in kmalu je bila sklenjena vinski kupčica. Najbolj zastaveni fant je izdajal za gostilnjarja in je od ženice kupil vseh 50 hl. Pili so likof, prigrizovali okusnega purana, in ga dobro zalivali. Polagoma pa so se fantje porazgubili in Dolenski ka je ostala sama brez purana in brez kupčije. Muhi fantje so med tem nadaljevali svoje šale v drugi gostilni.

Smrt v požaru.

Logaško prebivalstvo je 21. novembra zarana prestraili požar, ki je okrog 5. zjutraj izbruhnil v dvojni poslopju posestnika Josipa Zupančiča v Dolenski Logatcu. Ogenj je mahoma objel vse poslopje, v katerem se je nahajala skupina predstojništva jetnišnice in je moral priviti zdravnik. Zdravnik je skuljal jetniku žebelj izdreti, a ni šlo, zato je moral moža spremeti paznik v bolničico. Med potje je skuljal jetniku žebelj izdreti, a ni šlo, zato je moral moža spremeti paznik v bolničico. Blizu dvoriščnega poslopja, za katero ni bilo več reznično, stoji nameščena vodnjak, ki je vodnjak v bolničico. Blizu dvoriščnega poslopja, za katero ni bilo več reznično, stoji nameščena vodnjak, ki je vodnjak v bolničico. Zupančičeva hiša, kjer se nahaja varvana ter trgovina z usnjem in čevljem, je v njej nastanjeno razen gospodarja še četvero strank. Na levih strani prav blizu Zupančičeve hiše stoji domačija posestnika Ruša, na desni strani pa hiša in gospodarsko poslopje posestnika Korenčana in dalje Smolečova domačija.

Prva je prebivalstvo alarmirala oblike elektrarne, oglasila se je plat zvona pri običajni cerkvi in tudi stroj tovornega vlaka, ki je stal na postaji, je s piskanjem klical ljudi k reveševanju. Vse je hitejko požaru v pomagalo gasilcem, katerih akcija je bila osredotočena pred vsemi na to, da ubranijo pred požarem sodenja poslopja. Blizu dvoriščnega poslopja, za katero ni bilo več reznično, stoji nameščena vodnjak, ki je vodnjak v bolničico. Zupančičeva hiša, kjer se nahaja varvana ter trgovina z usnjem in čevljem, je v njej nastanjeno razen gospodarja še četvero strank. Na levih strani prav blizu Zupančičeve hiše stoji domačija posestnika Ruša, na desni strani pa hiša in gospodarsko poslopje posestnika Korenčana in dalje Smolečova domačija.

Rojaki so vprašali, zakaj ga ni več na veselje, odkar se je oženil.

— Imam dva tehtna, dva važna vzroka, — da ne grem, — je odvilen.

— Kakšna dva vzroka, za božjo voljo?

— Prvi vzrok, — je moja žena, — je rekel. — Drugi vzrok je pa njeni mati.

Mesec decembra je važen mesec, ker se bodo vršile glavne seje slovenskih podpornih in drugačnih društev.

Rojaki se izognejo izvolitvi s tem, da ne pridejo na sejo.

Prijatelj ali se še spominja časov, ko ti je kandidat za predsedniško mesto zaupno začepil: — Kar mene voli, saj je vsegljih. Če bom izvoljen, bom pa dal za par fasilov pira.

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Zapeljivec po poklicu!
— Ta človek, moja uboga Anina, te bo neizprosno vpropastil!
Z bolestno-prosečim pogled jo je prošel Treaurier in ona ga je poslušala z neuklonljivo, ledeno brezbržnostjo!

Vse je bilo zmanjšati!

In vendar je imel prav. Sedaj še je spoznala, ko je bilo že prepozno. Žrtvovala mu je čast, svojo varnost, živiljenko srečo svojega moža iz sijajne zgradbe svoje domnevane sreče je napravila kup razvalin!

Kakšen pa je bil izid? Mraz jo je stresel sedaj. Eno samo leto je zadostovalo, da so bile potrjene vse unikajoče napovedi, katere je izgovoril Treaurier, ko je s solzami rotli, naj ne gre proč od njega.

Anina pa je zrla usodi v obraz, ne da bi se zgrudila. Razvila je toliko pogumnosti pri prenašanju posledic kot je razvila drznosti, da si pribori pravico nastopa. Zavestno in prostovoljno je ravnala ter je moralna tudi iz tega izvirajočim neprilikam nuditi pogumno čelo ter jih skušati zmanjšati.

Njen položaj pa je postal skrajno resen in njen prenapeti možgani, s katerih se je umaknila vsaka okorelost so se takoj lotili dela, da premotre vsako rešitev ter pridejo do skepa.

V enem samem trenutku je premerila razdaljo, ki je ležala med njo in njenodogovornostjo, med njo in njegovimi odgovornostmi. V polni meri je spoznala nevarnost njenega položaja. Če jo bo Andrej ljubil ali jo celo prenahal ljubiti, potem bo izgubljena, družbeno blago, katero se vrže na breg. Postala ji je jasna potreba, da obdrži ljubimca, da se ga oprime z vsemi svojimi silami, mesto da bi brez puguma povesila glavo. Oprjeti se moža, katerega je ljubila, se ji je zdelo najbolj varno sredstvo. Ali pa ne bo postala njena zvestoba nadležna in kaj potem, če se je ne bo enkrat naveličala?

V resnici jo je ljubil tako, kot je nji ljubil še nikdar poprej. Ponos na odpoved mlade žene ga je gania, dasiravno je bil drugate samoljuben in trd. Zmagovita sila njene lepot, ki je vzbudila splošno pozornost vseposod, kamor sta prisla, je izvadeno ugašala Andreju. Čeprav mu je bilo sitno, da je namerila svoje misli na materijalne strani živiljenja, je bil vendar hvaležen ljubici za prednosti, katere mu je nabavila.

Klub temu pa je vrelo v njem neko mrko čustvo. Odkar mu je Anina izjavila, da se ne bo obrnila več na blagajno Treauriera, je postajal denar kaj redka pričakan v hiši. Kaseta, kjer je ponavadi spremljala Anina svoje bankovce, je postala naenkrat prazna kot osušen vrelec. Vsebovala je nameč le še čekno knjižico banke Brabante, o kateri pa je izjavila Anina, da se je ne bo nikdar več poslužila. Vsled tega so bili njeni listi nekako prav tako vredni kot suhi listi, v katerih so se izpremenile v pravljici zlate kepe.

To je bilo torej konec.

Pologoma se je vrnil k drugi držbi, ker ni mogel dobiti od Anine nobenega denarja več.

Senzanil se je z neko nekdanjo ameriško pevko, ki je pozneje vzele nekega angleškega lorda ter imela sedež ob Carabellu krasno vilo. Lady Brandon, ki je bila tedaj stara nekako petdeset let, je imela nekaj najkrasnejši glas, kar jih je bilo mogoče slišati. Njeni zmagslavni pohodi po vsem svetu so ji prinesli neštete milijone in razventega se je tudi še poročila z bogatim angleškim lordom, ki je strastno ljubil godbo.

Vilan Brandon je bila tekom zimske sezije zbiralica vseh umetnikov, ki potujejo na Rivijero ter vpravljajo tam koncerte.

Ko so predstavili vicomte de Preigne pri Lady Brandon, je bil francoski mojster Vignot gost hiše. Privedel je s seboj velikega tenorista Villedeuil in iz Italije je ravnokar prisla Cortazzi-Jeva, rdečelasta Benečanka, ki je izvrstno pela v Verdijevi operi Otello ter bila obenem tudi najbolj ekscentrična pevka na vsem svetu.

Bila je zelo lepa, dasiravno ne več preveč mlada ter tako razposajena, da bi je nikdo ne vasiljeval boljši družbi, če bi se ne navepel, kot olajševalne okoliščine njenega izvanrednega talenta.

Vignot se je poslužil obupanega razpoloženja Cortazzijeve, da je dal v majhnem krogu zapeti arju Dide iz opere Trojanci. Dan po tej vpravljosti so predstavili Lady Brandon, vicomta de Preigne. Nosil je sivo obleko, v kateri ni izgledal starejši kot dvacet let. Ob njegovem nastopu so postale oči Benečanke trde in nepremične in v njemenu duhu se je vršil velik boj. Prisla je iz temnega kota, kjer je preje sedela ter stopila k skupini, v kateri je mladi Parizan ravnino pripovedoval anekdot.

Pripovedovali so vsakovrstne stvari iz mesta, ter se veselo smehljali, ko se je naenkrat vrnila v družbo Cortazzijeva. Lahen robec, ki je pokrival njene lase, je padel na pleča in sveča barva je dala novih barv njenemu obrazu. Vsi so doobili vtis, da je le vicomte de Preigne povzročil to izprenemblo. On sam pa ni pazil na to ter je bil zelo presečen, ko mu je neki lord rekel na poti proti domu:

— No, dragi, vi pa gotovo niste izgubili časa! Cortazzijeva bo zapela z vami Romes in Julijo.

— Ne delajte bedastih dobitipov!

— Mi niti v glavo ne pade! Lady Brandon, ki dobro pozna to Cortazzijevu, mi je rekla, ko mi je podala skodelico s čajem:

— Zelo edeno od vas, da ste privedli vicomta, kajti sedaj lahko počnemo s Heleno, to je nameč ime Cortazzijeve, kar hočemo, seveda pod pogojem, da bo ostal poleg lepih, mladi mož!

— Oprostite mi, obiska nisem napravil za bodrilo pevke!

— Ne govorite tako lahko o Cortazzijevi! Iza Pattijeve se ni svetila še nobena zvezda tako svetlo!... Ugajati taki umetniki, mora biti zelo laskav!

— V prvi mladosti ne stoji več dama, niti v drugi!

— Poslušajte njen glas! Potem ji boste prisodili komaj dvajset let.

— Nikdar nisem še ljubil dam z gledišč in godba mi je naravnost zoperna...

— Kaj ne pravite!

— Gotovo pravim te! ponavljam z najbolj globokim prepričanjem Ta debela padovanska kokos z rdečim grebenom nima prav nič zapečljivega zame in če jo bom moral še poslušati, bom izginil.

— Krivoverec!

Oboj prijetelja sta se poslovila in Andrej je odšel domov, kjer je našel Anino izvanredno resno. Poslušala je skrajno raztreseno, kar ji je pripovedoval o Lady Brandon ter orisal z žensko nečimernostjo vtiš, katerega je napravil na priletno pevko. Opisal ji je njeno osebo na tak način, da se je Anina konečno smejala. K ljubosumnosti se ni nagibala in razventega tudi ni smatrala Andreja zmožnim prevariti jo.

— Če tvoja navzočnost pri lady Brandon zadostuje, da napotis pevko k počenjanju čudežev, — je rekla, — bi bilo skrajne neljubljivo od tebe, če bi to službo odrekli številnim gostom, ki iščijo v villi Carabacel teh umetniških užitkov.

— Skrajno čudna ženska si, Anina, — je odvrnil vicomte nekolkotražen. — Ali ti nisen povodal, da se mi ta komedijantka nesramno obeša krog vratu?

— Ti se pa ne bojš, da bi te zasledovala do tukaj? Pripeljal bi jo le za petje!

(Dalje prihodnjie.)

Sovjetski pekel.

Te dni je priobčil švedski list — "Dagens Nyheter" senzacionalno vest, da se je posrečilo 60 političnim ujetnikom zloglasnega taboršča na Soloveckih otokih Belom morju po nepopisnih mukah prekoraciti finsko mejo. Nesrečni so sekirami pobili pažnike v gozdu blizu meje, kjer so sekali drva. Ta vest je ponovno opozorila svet na grozne razmere, ki vladajo na Soloveckih otokih, kjer so živelj do nedavnega menihi. Največji je Solovecki otok na 65. stopinji severne širine v Belem morju. Ta otok, na katerem pritiska pozimi strašen polarni miraz, poleti od junija do septembra na gospodarjenje moskiti. So se dogajalo primerti, da postavijo kaznjence v opoldanskih urah na grega na dvorišče, da ga lahko moskiti grizejo. Pozimi zapirajo kaznjence v samih srajcach v celici.

Blizu bivše samostanske cerkve so globoki vodnjaki, kamor spuščajo kaznjence, ki morajo noč in dan stati. Ob kruhu in vodi puste kaznjence v vodnjaku 15 do 20 dni. Lani je umrl v prvih šestih mesecih od 900 kaznjencev celih 200.

Deportirani agenti črezvijake so v primeri z drugimi kaznjenci aristokrati. Na vsem otočju so samo trije svobodni možje: poveljnik taboršča, njegov namestnik in poveljnik evakuacijskega centra. Ostalo uradništvo se rekrutira iz najrazličnejših elementov. To se bivši volun. agenti provokaterji, jetniški pažniki itd., katere je poslala sovjetska vlada na Solovecke otoke zaradi disciplinarnih pregreškov in ki se hočejo rehabilitirati s tem da trinajsto nesrečne politične kaznjence. Tem sledi kategorije morilev in banditov. Sovjetska vlada, ki je začetkom revolucije na težaj odprla vrata vsem kriminalnim zločincem, je bila slednjih prisiljena nastopiti proti njim in izgnati jih na Solovecke otoke. Njihov položaj ni posebno prijeten, ker morajo gladovati in preživati, vendar pa ravna uprava taboršča z njimi vsaj deloma obzirno. Politični kaznjenci so razdeljeni v dve kategoriji, v politične kaznjence v pravem pomenu besede in v protirevolucionarje. Med politične kaznjence spadajo socialisti vseh branž in anarchisti. Najslabše se godenčani ne glede na to, kateri kategoriji pripadajo. Poleg telesnih muk morajo prenašati tudi strahovite moralne muke. Izročene so na milost in nemilost kaznjencem, ki lahko počenjojo z njimi, kar hočejo.

Ziviljenje ali bolje rečeno počasno umiranje je na Soloveckih otokih grozno. Kaznjenci morajo opravljati najtežja dela in sicer po dnevi in noči. Delo traja 10 do 12 ur dnevno. Kaznjenci morajo sekati drva, popravljati ceste, delati v opekarnah itd. Nedelj in prazniki se ne počnejo, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem slednjih naših zastopnikov.

Iz Moskve ali Leningradu na Solovecke otoke je dolga pot. Cederholm je odpotoval koncem avgusta 1925 iz Leningrada s kilogramom črnega kruha in tremi naslonjenimi ribami. Vagoni se ne poznajo. Način na temi zločincem, ki lahko počenjojo z njimi, kar hočejo. Živiljenje ali bolje rečeno počasno umiranje je na Soloveckih otokih grozno. Kaznjenci morajo opravljati najtežja dela in sicer po dnevi in noči. Delo traja 10 do 12 ur dnevno. Kaznjenci morajo sekati drva, popravljati ceste, delati v opekarnah itd. Nedelj in prazniki se ne počnejo, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem slednjih naših zastopnikov.

Kaznjenci morajo preživeti v celici in mu dajejo na dan samo 200 gramov črnega kruha.

Če se še upira, ga posade v posebno celico v bivšem samostanu. Ta celica je globoko podzemlje in nesrečne mora štirikrat dnevno

prehoditi 240 stopnic in nositi po njih vodo. Vsak najmanjši odpor se kaznuje s smrto. Justifikacije so sploh na dnevnem redu, kajti uprava taboršča je v tem pogledu avtonomna.

Raymund Duguet opisuje v svoji knjigi rafinirane muke in grozdejstva pobesnelih agentov črezvijake, ki sekoj nešrečnim kaznjencem ude, izziga oči itd. Na Soloveckih otokih imajo pa še druge specijalitete. Prava šiba božja so čez poletje moskiti, ki neusmiljeno grizejo kaznjence. Dan za dnem se dogajajo primerti, da postavijo kaznjence v opoldanskih urah na grega na dvorišče, da ga lahko moskiti grizejo. Pozimi zapirajo kaznjence v samih srajcach v celici.

Blizu bivše samostanske cerkve so globoki vodnjaki, kamor spuščajo kaznjence, ki morajo noč in dan stati. Ob kruhu in vodi puste kaznjence v vodnjaku 15 do 20 dni. Lani je umrl v prvih šestih mesecih od 900 kaznjencev celih 200.

BANOVČEVI KONCERTI.

15. decembra: Milwaukee, Wis. Svetozar Banovic, 381 E. 160. St., Cleveland, O.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem slednjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh, A. Saftic.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Bish, J. Bevčič, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Clerco, J. Fabian.
Joliet, A. Anzel, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant Janeček.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouža, A. Pačian, Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.

La Salle, J. Splich.

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovsek in

Jože Zelenec.

Eveleth, Louis Gouža.

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše.

Virginia, Frank Hrvatich.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.